

Poste Restante (2)

In het vorige artikel lieten we enkele poste restante stukken zien, waarvan de oudste dateerde van 1879. Deze keer kunnen we u enkele nog oudere stukken laten zien.

Het eerste stuk is een franse brief, verzonden 22 januari 1838 van Grenoble naar Vienne (Isere) De brief is geadresseerd aan Monsieur Dauphin, voyageur, Bureau Restant, te Viene. Zoals in die tijd gewoon was diende de ontvanger het port te betalen. Het port werd in inkt op de brief geschreven (2 deciem, voor een enkelvoudige brief).

Franse brief uit 1838

Het kan echter ook (veel) ingewikkelder. De tweede brief is in 1850 verzonden van Engeland naar Herr Hillman, Post Kontor Restante, Gotheborg (Zweden) Op de brief vinden we diverse stempels en bemerkingsen. Allereerst op de voorzijde: stempel Paid in rood, een blauw plaatsnaamstempel, geschreven aanduiding: via Hamburg, en een aantal cijfers: 1/8 in rood, 34, 41, 46 (?) in zwarte inkt en (slecht zichtbaar) 4 in rood krijgt.

Bovendien op de achterzijde een ovaalstempel St.P.A en een stempel KS&NPA Hamburg (Königlich Schwedische und Norwegischen Post Amt Hamburg) en een geschreven opmerking waaruit ik lees jefterfragen (?)

Zonder de nodige studie is niet zomaar een verklaring te geven voor al deze aanduidingen. Maar dit maakt juist het verzamelen van oude brieven tot een zo boeiende bezigheid. Helaas beschik ik niet over voldoende gegevens om alles op deze brief te verklaren, maar een tipje van de sluier kan ik wel oplichten.

Bij brieven via meerdere landen moet je er van uit gaan dat elk land zijn aandeel in het vervoer betaald wilde hebben. Hier gaat het dus om het port van Engeland, Nederland, Duitsland (Stad Hamburg), Denemarken en Zweden.

Allereerst het stempel Paid. Dit werd geplaatst om aan te geven dat een bedrag vooruitbetaald was. In dit geval was het een bedrag van 1/8 oftewel 1 shilling en 8 pence, wat het bedrag was voor een brief vanuit Engeland over Nederland naar Hamburg. Dit port werd dus in Engeland door de afzender betaald. Nederland als transitland ontving een bedrag van 20 cent, oftewel 4 stuiver. De brief werd ontvangen op het kantoor van de Stadspost in Hamburg, welke het stempel St.P.A. plaatste. De brief werd daarna overgegeven aan de Deense post. Helaas beschik ik niet over voldoende gegevens om een waterdichte verklaring te geven voor de portcijfers.

Een mogelijke verklaring zou kunnen zijn: Stadspost Hamburg noteert het bedrag wat zij van Denemarken ontvangen op de brief (34 rigsbankskilling) Denemarken noteert het bedrag wat zij van Zweden ontvangen (34+ 7) = 41 Rsb, waarna Zweden aan de ontvanger in rekening brengt (34+7+5)= 46 Rsb.

Omgerekend naar een koers van 1 stuiver = ca 3,5 Rsb betekent dit dat Stadspost Hamburg 10 stuiver ontvangt, Denemarken voor het transitoport 2 stuiver en Zweden 15 stuiver. Het zou echter ook nog zo kunnen zijn dat er niet staat 46 maar 4S, wat dan zou staan voor 4 Skilling Banco (Zweeds geld). De koersen van de munteenheden schommelden nog al eens (1 stuiver= 2-2.5 Skilling Banco) wat dus betekend dat Zweden dan ca 10 cent ontving.

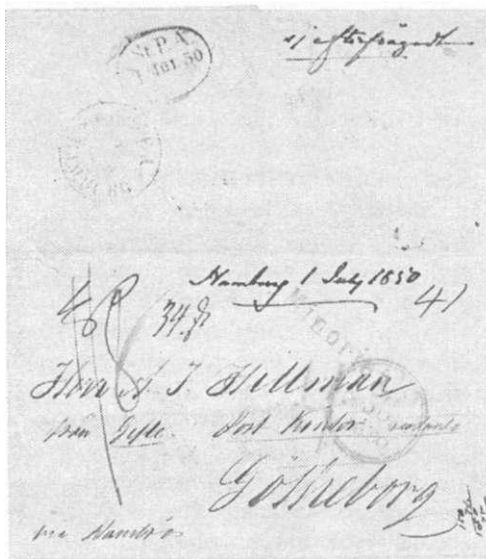
Mocht iemand een betere verklaring hebben of over goede informatie beschikken over de portberekening in de Noordelijke landen, dan hoor ik dit graag.

H. Geurts

Literatuur :

Postmerken '86 (Po & Po)

De Post vanuit de Nederlanden (Delbeke)

Engelse brief uit 1850 via Hamburg naar Gotteburg